

فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی، دوره ۷، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰، صفحات ۵۳-۳۱

مقاله پژوهشی

راهنمای تدوین شواهد برای کاربری در سیاست‌گذاری علم، فناوری و

نوآوری: مطالعه‌ای با روش دلفی

لیلا نامداریان^۱

استادیار سیاست‌گذاری علم و فناوری پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

بهر روز رسولی

استادیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)

(تاریخ دریافت: ۹۹/۱۲/۳ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱/۲۸)

چکیده

شیوه تدوین شواهد برای سیاست‌گذاری باید به گونه‌ای باشد که سیاست‌گذاران بتوانند در کوتاه‌ترین زمان کلیدی‌ترین مسائل موجود را برداشت کنند. هدف این پژوهش طراحی راهنمایی کاربردی است تا با یاری آن بتوان شواهد را به گونه‌ای کارآمد و مؤثر برای سیاست‌گذاران علم، فناوری و نوآوری (STI) تدوین کرد. در این راستا، نخست کلیدی‌ترین مؤلفه‌های راهنمای تدوین شواهد در آثار دانشگاهی و حرفه‌ای کاوش، شناسایی و در سه بعد ساختاری، محتوایی و طراحی دسته‌بندی شدند. سپس، این ابعاد و مؤلفه‌ها در پرسشنامه‌ای سازماندهی شدند و برای تأیید اعتبار در دو دور به یک پنل دلفی دربردارنده ۱۵ نفر از متخصصان و کنشگران سیاست‌گذاری این حوزه سپرده شدند. برپایه نتایج این پژوهش، بهترین شکل تدوین شواهد برای سیاست‌گذاران در لایه‌های گوناگون سیاست‌گذاری (لایه اجرا، لایه بخشی، و لایه کلان)، «گزیده سیاستی» است و اجزای کلیدی آن عبارتند از (۱) اطلاعات کتاب‌شناختی (شامل عنوان، نام سازمان، تاریخ تهیه و شماره سند)، (۲) مقدمه و بیان مسئله، (۳) یافته‌ها، (۴) توصیه‌های سیاستی، و (۵) منابع. همچنین نتایج این پژوهش نشان می‌دهد تفاوتی میان مؤلفه‌های ساختاری، محتوایی و طراحی گزیده سیاستی برای سیاست‌گذاران در لایه‌های متفاوت سیاست‌گذاری وجود ندارد و این گزیده‌ها تنها در اندازه گزیده با هم متفاوت هستند.

واژگان کلیدی: گزیده سیاستی، سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری، سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، راهنمای نگارش، توصیه‌های سیاستی.

مقدمه

کاربست شواهد در طراحی سیاست‌ها و تصمیم‌گیری درباره موضوع‌های گوناگون ایده‌ای نو نیست، اما امروزه اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است. در دو سه دهه اخیر سیاستگذاران به این نتیجه رسیده‌اند که شواهد می‌توانند در طراحی سیاست‌های کارآمدتر تأثیرگذار باشند. این توجه‌ها موجب پیدایش پارادایم تازه‌ای در سیاستگذاری با نام «سیاستگذاری مبتنی بر شواهد»^۲ شده است که برای نخستین بار در سال ۱۹۹۷ در انگلستان مطرح شد (Jewell and Bero, 2008). پس از آن، در کشورهای دیگر از جمله استرالیا و کشورهای اسکاندیناوی این پارادایم در کانون توجه جای گرفت (Banks, 2009). البته کشورهای در حال توسعه نیز برای توسعه و پیشرفت خود به پیروی از چنین رویکردی نیاز دارند (Scott, 2005). این رویکرد، جایگزینی برای سیاست‌های مبتنی بر نظر و عقیده است و به سیاستگذار کمک می‌کند تصمیمات دقیق‌تری را اتخاذ نمایند (Davies, 2004). سیاستگذاری مبتنی بر شواهد با قرار دادن بهترین شواهد در قلب توسعه سیاست‌ها منجر به طراحی سیاست‌های کارآمدتری می‌شود (Davies, 2004; Clarence, 2002). در این رویکرد منظور از بهترین شواهد، شواهدی هستند که متناسب با اهداف سیاستی و نیازهای اجتماعی هستند، می‌توان آنها را نقد کرد، به چالش کشاند و برای توسعه سیاست‌ها با دقت انتخاب نمود (Purkhurst, 2017). ضرورت استفاده از شواهد پژوهشی در مطالعات «اورم و دیگران» (۲۰۱۲)، «آپولونیو و بیرو» (۲۰۱۷)، و «نبوی و جمالی» (۲۰۱۸) نیز تأکید شده است. امروزه، در زیست‌بوم STI کشور، مؤسسه‌های بسیاری هستند که پشتیبانی از سیاستگذاری STI در سطوح مختلف فرابخشی (شورای عالی عتف، مجمع تشخیص مصلحت نظام، ..)، بخشی (وزارت عتف، وزارت بهداشت..)، و مجری و پشتیبان (موسسات آموزشی و پژوهشی)، از نقش‌های کلیدی آنها است. هر یک از این مؤسسه‌ها شواهدی منتشر می‌کنند و در اختیار سیاستگذاران می‌گذارند که معتبر هستند ولی گاه از آنها بهره‌برداری نمی‌شود. از دلایل بی‌اثر ماندن این شواهد، نادرست بودن شیوه تدوین آنها است (International Center for Policy Advocacy, 2017). نباید از یاد برد که اعتبار و دسترس‌پذیری شواهد دو شرط اصلی برای کاربست آنها در سیاستگذاری است (Bohman and Lindblom, 1959). اعتبار به معنای آن است که بتوان به داده‌های منتشرشده اطمینان داشت. برای نمونه، توجه به ناشر شواهد، منطقی بودن آنها، تاریخ انتشار و ... می‌تواند در بررسی اعتبار سودمند باشد. از سوی دیگر، دسترس‌پذیری به معنای آن است که آیا دسترسی به شواهد، شدنی است؟ شواهد به شکل پراکنده نمی‌توانند در سیاستگذاری سودمند باشند، بلکه باید آنها را به گونه‌ای کارآمد سازمان بخشید (Howard and Sharp, 1995) تا سیاستگذاری آگاهانه‌تر (Bessette, 1990; Elster, 1998)، انجام اصلاحات سیاستی (Bardach, 1984)، شناخت ضعف سیاست‌ها (Reidy, 2003)، انتخاب منطقی و پیاده‌سازی گزینه‌های سیاستی میسر شود (Englehart, 2001; Booth, 1990; Knott)

and Wildavsky, 1980; Mandell and Sauter, 1984). شیوه تدوین شواهد برای سیاستگذاری باید به گونه‌ای باشد که سیاستگذاران بتوانند در کوتاه‌ترین زمان کلیدی‌ترین مسائل موجود را برداشت کنند و در تصمیم‌گیری‌هایشان از آنها بهره ببرند. با این همه، هنوز روشن نیست که این شواهد به تفکیک سطوح گوناگون سیاستگذاری چگونه باید تدوین شوند. شواهد در حوزه‌های گوناگون، همانند اقتصاد، فرهنگ، محیط‌زیست، علم، و غیره هر یک مسائل ویژه خود را دارند و یک راهنمای فراگیر نمی‌توان در این زمینه تجویز کرد. در این پژوهش حوزه STI در کانون توجه جای گرفته است. از این رو، هدف این پژوهش طراحی راهنمایی کاربردی است تا با یاری آن بتوان شواهد کارآمدی برای سیاستگذاران STI تدوین کرد.

بررسی نوشته‌ها

فرآیند سیاستگذاری مبتنی بر شواهد یک فرآیند عرضه و تقاضا می‌باشد. طرف تقاضای آن سیاست‌گذاران هستند؛ عواملی نظیر انگیزه سیاستگذاران برای استفاده از شواهد و دسترسی آنها به شواهد در تقاضای سیاستگذاران برای کاربری شواهد در سیاستگذاری موثر است. از سوی دیگر، طرف عرضه فرآیند سیاستگذاری مبتنی بر شواهد، ارائه‌دهندگان و تولیدکنندگان شواهد هستند؛ میزان ارتباط آنها با سیاستگذاران و به ویژه شیوه تدوین و گزارش شواهد به سیاستگذاران می‌تواند در کاربری شواهد در سیاستگذاری تاثیرگذار باشد (Newman et al. 2013; Gordon-Strachan et al., 2006). از جمله ابزارهای تدوین و گزارش شواهد به سیاستگذاران، اسناد سیاستی می‌باشد. برای گونه‌های متفاوت اسناد سیاستی، نام‌های متعددی بکار می‌رود. برای نمونه، «مطالعه سیاستی»^۳ یکی از آنهاست که اغلب طولانی هستند و درک آنها نیاز به تخصص دارد. «مطالعه سیاستی» با نام‌های دیگری همانند «گزارش سیاستی»^۴، «سند پژوهش سیاستی»^۵، «سند پژوهشی»^۶، «سند سیاستی»^۷ و «گزارش فنی» شناخته می‌شود. گروه هدف «مطالعه سیاستی» متخصصان و کارشناسان هستند. گونه دیگر با نام «گزیده سیاستی»^۸ شناخته می‌شود که کوتاه‌تر هستند و نقش حمایتی بیشتری در سیاستگذاری دارند. «گزیده سیاستی» با نام‌های دیگری همانند «تحلیل سیاستی»^۹، «یادداشت سیاستی»^{۱۰}، «خلاصه وضعیت»^{۱۱}، «سند وضعیت»^{۱۲} و «برگه حقایق»^{۱۳} شناخته می‌شود (Young and Quinn, 2017). گروه هدف «گزیده سیاستی» افراد مطلع

-
- 3 - Policy Study
 - 4 - Policy Report
 - 5 - Policy Research Paper
 - 6 - Research Paper
 - 7 - Policy Paper
 - 8 - Policy Brief
 - 9 - Policy Analysis
 - 10 - Policy Memo
 - 11 - Position Brief
 - 12 - Position Paper
 - 13 - Fact Sheet

ولی غیرمتخصص هستند (مثل تصمیم‌گیران، حامیان سازمان‌های غیردولتی، روزنامه‌نگاران). دو گونه پیش‌گفته در روش‌شناسی و رویکرد نگارش (مسئله‌محوری / مخاطب‌محوری) نیز با یک‌دیگر تفاوت دارند (Young and Quinn, 2017). به هر شکل، نظر به مسئله این پژوهش، کانون توجه این مطالعه «گزیده سیاستی» است. «گزیده سیاستی»، سندی کوتاه است که یافته‌ها و توصیه‌های برخی از تحلیل‌ها یا پژوهش‌ها را بطور ویژه، به سیاست‌گذاران ارائه می‌دهد و می‌تواند برای سیاست‌گذاران به‌ویژه کارمندان غیرفنی وزارتخانه‌های دارای و برنامه‌ریزی کارآمد باشد (Pittore, Meeker, and Barker, 2017). این سند باید دربردارنده توضیحی قانع‌کننده درباره مسئله و اهمیت آن، تحلیل، ارائه شواهد مرتبط با گزینه‌های سیاستی برای مواجهه با مسئله و همچنین توصیه‌های مربوط به حل مسئله باشد (FAO, 2013^{۱۲}; Kumpalume, 2016). به این ترتیب، یک «گزیده سیاستی» دارای کارکردهای کلیدی زیر است:

- توضیح یک مسئله ویژه و بافت آن و ارائه توصیه‌ها یا پیامدهایش (Kumpalume, 2016)؛
- استناد به شواهد برای پشتیبانی از استدلال‌های در پیوند با توصیه‌ها (Kumpalume, 2016)؛
- متقاعد کردن گروه هدف درباره فوریت مسئله و توجه به گزینه‌های جایگزین یا مسیرهای اقدام پیشنهادی (Young and Quinn, 2004)؛
- فهم‌پذیری (Wolfe, 2013)؛
- راهنمایی گروه هدف به سوی منابع و داده‌های سودمند (Kumpalume, 2016)؛
- آسان‌سازی سیاستگذاری کارآمد (Eisele, 2006).

اما سؤال اصلی این است که یک گزیده سیاستی چگونه نگاشته می‌شود؟ پاسخ به این سؤال، نیازمند شناخت ساختار گزیده سیاستی است. در همین راستا، نویسندگان مقاله، پایگاه‌های مختلف علمی داخلی و خارجی را مورد بررسی قرار دادند با این وجود مقاله پژوهشی در پیوند با ساختار گزیده سیاستی یافت نشد. از این رو، برای شناخت ساختار گزیده سیاستی از گزارش‌های موجود در این حوزه بهره گرفته شد. در این گزارش‌ها، ابعاد، مؤلفه‌ها و ویژگی‌های طراحی و تدوین یک گزیده سیاستی در کانون توجه بوده‌اند که می‌توان آنها را در سه بعد «ساختاری»، «محتوایی» و «طراحی» دسته‌بندی کرد. «بعد ساختاری»، به بدنه اصلی و بخش‌های گوناگون سند گزیده سیاستی اشاره دارد. «بعد محتوایی» اقلام اطلاعاتی قابل ارائه در گزیده سیاستی را نشانه می‌رود و «بعد طراحی» به ویژگی‌های ظاهری سند می‌پردازد (جدول ۱).

جدول ۱ - مؤلفه‌های بعد محتوایی گزیده سیاستی بر پایه مطالعات گذشته

مؤلفه‌های بعد ساختاری	مؤلفه‌های بعد محتوایی	منابع
اطلاعات کتابشناختی	عنوان	(Wolfe, 2013); (Young and Quinn, 2017); (Kumpalume, 2016); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013); (Tsai, 2006); (Pittore, Meeker, and Barker, 2017)
	نام نویسنده(گان)	
	نام سازمان	
	شماره سند	
	تاریخ تهیه	
خلاصه برای مدیران	موضوع یا مسئله	(Wolfe, 2013); (Young and Quinn, 2017); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013); (Tsai, 2006)
	مهمترین توصیه‌های سیاستی	
	کلیدی‌ترین نکته‌ها و پیام	
تعریف مسئله	بیان هدف	(Wolfe, 2013); (Young and Quinn, 2017); (Kumpalume, 2016); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013); (Tsai, 2006)
	شرح اهمیت مسئله و مقیاس آن	
	بررسی کوتاه دلیل‌های ریشه‌ای مسئله	
	اطلاعات بافت و پیشینه در پیوند با مسئله سیاستی	
روش‌شناسی	روش‌های تحقیق بهره‌بردار شده	(Wolfe, 2013);(Kumpalume, 2016)
	روش‌ها و شیوه گردآوری داده	
یافته‌ها	تحلیل انتقادی گزینه‌های سیاستی (مزایا و معایب)	(Wolfe, 2013);(Young and Quinn, 2017); (Kumpalume, 2016); (Kuzeyski, 2013); (Tsai, 2006)
	پیشنهاد گزینه‌های سیاستی	
توصیه‌های سیاستی	بیان پیامدهای آتی راه‌حل‌ها و گزینه‌های سیاستی	(Wolfe, 2013);(Young and Quinn, 2017); (Kumpalume, 2016); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013); (Tsai, 2006)
	پیشنهاد مجموعه اقدامات عملی به بازیگران	
نتیجه‌گیری	بیان فوریت مسئله	(Wolfe, 2013); (FAO, 2013)
	ارائه گزیده‌ای از موضوعات، بافت و داده‌ها	
	اشاره به اهمیت راه‌حل‌ها و گزینه‌های سیاستی	
سپاسگزاری	سپاسگزاری از تامین‌کننده(گان) مالی	(Wolfe, 2013);(Young and Quinn, 2017); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013)
	سپاسگزاری از افراد/ نهادهای یاری‌رسان پژوهش	
	ارائه اطلاعات در مورد کپی رایت	
منابع	آوردن سیاهه منابع و مآخذ	(Wolfe, 2013);(Young and Quinn, 2017); (Kumpalume, 2016); (Kuzeyski, 2013); (FAO, 2013)
	بیان منابع سودمند دیگر	

(Wolfe, 2013);(Young and Quinn, 2017)	آوردن اطلاعات تماس فرد/ سازمان تهیه کننده گزیده	اطلاعات تماس
(Tsai, 2006)	ارائه جزئیات بیشتری درباره استدلالها	پیوست

جدول ۱ - جمع‌بندی مؤلفه‌های بعد طراحی گزیده سیاستی بر پایه مطالعات گذشته

منابع	مؤلفه‌های بعد طراحی
(Wolfe, 2013)	لوگوی سازمان
(Young and Quinn, 2017); (Wolfe, 2013); (Kuzeyski, 2013)	کوتاه بودن و برجسته سازی پیام‌های کلیدی
(Pittore, Meeker, and Barker, 2017); (Wolfe, 2013) (FAO, 2013);	آوردن فهرست‌های بولتی
(Pittore, Meeker, and Barker, 2017); (Wolfe, 2013) (FAO, 2013);	آوردن متن‌های حاشیه‌ای ۱۵
(McIvor, 2018); (Wolfe, 2013) (FAO, 2013); (Pittore, Meeker, and Barker, 2017); (Jones, Walsh, and Young, 2007); (Tsai, 2006); (Young and Quinn, 2004)	عدم استفاده از جارگون ۱۶
(McIvor, 2018); (Wolfe, 2013) (FAO, 2013); (Pittore, Meeker, and Barker, 2017); (Jones, Walsh, and Young, 2007); (Tsai, 2006); (Young and Quinn, 2004)	زبان و سبک نگارش قابل فهم
(Kumpalume, 2016); (Wolfe, 2013) (FAO, 2013); (Jones, Walsh, and Young, 2007)	جذابیت دیداری و ارائه اطلاعات به شکل نمودار، گراف، و عکس

روش‌شناسی

در راستای دستیابی به هدف پژوهش، در گام نخست، مؤلفه‌ها و ابعاد یک گزیده سیاستی در منابع و آثار پژوهشی و حرفه‌ای شناسایی و دسته‌بندی شدند. روی هم، ۱۰ اثر کلیدی درباره ویژگی‌های طراحی و تدوین یک گزیده سیاستی کارآمد با کاوش در موتور کاوش «گوگل» و پایگاه‌های اطلاعاتی دانشگاهی (همانند «وب آو ساینس» و «اسکوپوس») شناسایی شدند و مؤلفه‌های لازم از درون آنها بیرون کشیده شد. سپس، این مؤلفه‌ها در یک دسته‌بندی مقدماتی گنجانده شدند (هر مؤلفه در یکی از سه دسته بعد ساختاری، بعد محتوایی، بعد طراحی جای گرفت)^{۱۷}. در گام بعدی، برای اعتباریابی مؤلفه‌ها جهت کارآمد بودن در راهنمای تهیه گزیده

۱۵ - کادرهای کوچک حاوی پیام که در حاشیه متن قرار می‌گیرند.

۱۶ - اصطلاحات تخصصی دانشگاهی یا یک گروه یا یک صنف خاص.

۱۷ - یافته‌های این گام در جدول ۱ و ۲ گزارش شده‌اند.

سیاستی» از روش دلفی بهره‌برداری شد. روش دلفی با مشارکت افراد دارای دانش و تخصص امکان‌پذیر است. این افراد با عنوان پنل دلفی شناخته می‌شوند (Hasson, Kneeney, and McKenna, 2000). در این روش، پرسشنامه‌ها، طی دوره‌های پی در پی به همراه دریافت بازخورد دوره‌های قبلی در اختیار اعضای پنل قرار می‌گیرد و این فرآیند تا زمانی ادامه می‌یابد که اجماع و اتفاق نظر میان اعضای پنل درباره موضوع مورد بررسی حاصل شود (Powell, 2003). در این مطالعه، بر پایه موضوع پژوهش، اعضای پنل با یاری تکنیک نمونه‌گیری غیراحتمالی و هدفمند شناسایی و گزینش شدند. معیارهای انتخاب متخصصان شامل تسلط نظری، تجربه، تمایل و توانایی مشارکت و دسترسی بوده است. بر پایه مطالعات گذشته برای تعداد اعضای پنل، عددی حدود ۱۰ تا ۲۰ نفر عضو توصیه شده است (Hung et al., 2008). در پژوهش کنونی، رزومه علمی و حرفه‌ای صاحب‌نظران و خبرگان بررسی شد و پیرامون ۲۰ نفر کاندید پنل شناسایی شدند که از این میان، ۱۵ نفر برای همکاری اعلام آمادگی کردند. رشته تحصیلی هفت نفر از اعضای پنل سیاستگذاری علم و فناوری، سه نفر مدیریت و یک نفر در رشته‌های علوم اجتماعی، علوم ارتباطات اجتماعی، جامعه‌شناسی، آینده‌پژوهی و مهندسی صنایع است. چهار عضو از اعضای پنل دانشیار، هفت عضو استادیار، دو عضو دکتری و دو عضو کارشناسی ارشد بودند. پنج نفر از اعضای پنل در «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)»، سه نفر در «مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور»، یک نفر در «پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات»، یک نفر در «دانشگاه تهران»، یک نفر در «دانشگاه صنعتی امیرکبیر»، یک نفر در دانشگاه «مالک اشتر»، یک نفر در «دانشگاه تربیت مدرس»، یک نفر در «مرکز رشد شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان» و یک نفر در «سازمان برنامه و بودجه» کار می‌کردند. پس از تعیین اعضای پنل، دو دور دلفی انجام شد. پرسشنامه‌های هر دور با پست الکترونیکی توزیع و گردآوری شدند. در دور نخست (توزیع پرسشنامه: ۱۳۹۹/۰۲/۱۰؛ گردآوری پرسشنامه: ۱۳۹۹/۰۲/۲۰)، پرسش‌هایی درباره اطلاعات جمعیت‌شناختی و سیاه‌های از مؤلفه‌های ساختاری، محتوایی و طراحی گزیده سیاستی مستخرج از آثار پیشین در اختیار کلیه اعضای پنل قرار گرفت. پنل دلفی باید دیدگاه‌شان را درباره اهمیت و ضرورت هر یک از این مؤلفه‌ها برای تهیه گزیده سیاستی برای سه گروه هدف (سیاستگذاران در سطح اجرا و پشتیبانی، سیاست‌گذاران در سطح میانی و بخشی، و سیاست‌گذاران در سطح کلان و فرابخشی) بیان می‌کردند. پنل دلفی باید به هر گویه دو پاسخ می‌داد؛ نخست آنکه، آیا به یک مؤلفه خاص در تهیه گزیده سیاستی نیاز هست یا خیر؛ اگر نیاز بود، باید در قالب طیف لیکرت پنج ارزشی (از یک [کمترین اهمیت] تا پنج [بیشترین اهمیت]) به هر گویه امتیازی می‌دادند. افزون بر این، از آنها خواسته شده بود تا چنانچه بعد/مؤلفه‌ای تازه در ذهن دارند به تیم پژوهش پیشنهاد کنند. بعد از تحلیل داده‌های پرسشنامه دور اول، میانگین و انحراف معیار ابعاد و مؤلفه‌ها محاسبه شده و مؤلفه‌ها و ابعادی که میانگین آنها در محدوده اهمیت و عدم اهمیت قرار گرفت مشخص شدند. سپس، پرسشنامه‌های دور دوم به همراه میانگین و انحراف

معیار نظرات دور اول دلفی دوباره در تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۰ در اختیار اعضای پنل قرار گرفتند و در تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۲ گردآوری شدند. با توجه به داده‌های حاصل از دوره‌های مختلف دلفی و بخش‌های مختلف پرسشنامه در هر دور، شاخص‌های آماری میانگین (M) و انحراف معیار (δ) محاسبه شده است. در هر دور از دلفی، مؤلفه‌هایی که $\delta < 1$ و $M > 3$ داشتند، پذیرفته و مؤلفه‌هایی که $M \leq 3$ و $\delta \geq 1$ داشتند، رد شدند (Cline, 2000). همچنین شاخص اتفاق نظر خبرگان (ضریب توافق کندال^{۱۸}) در دوره‌های گوناگون با نرم‌افزار «اس.پی.اس.اس.»^{۱۹} محاسبه شد. نتیجه این آزمون (W) عددی بین صفر و یک است و هرچه نتیجه یک نزدیک‌تر باشد نشانده دهنده اتفاق نظر بیشتر میان اعضای پنل است (Legender, 2005).

یافته‌های پژوهش

یافته‌های دور نخست دلفی

اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره سه بعد ساختاری، محتوایی و طراحی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری اجرا و پشتیبانی، لایه میانی و بخشی و لایه کلان و فرابخشی به شرح جدول ۴ است. بر پایه اطلاعات این جدول، ضمن تایید هر سه بعد در هر سه لایه سیاستگذاری بعد محتوایی در رتبه اول و بعد از آن بعد ساختاری و در نهایت بعد طراحی در اولویت سوم قرار دارد.

جدول ۴ - نتایج دور اول دلفی درباره ابعاد یک گزیده سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	ابعاد	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۱	بعد ساختاری	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	۴,۶۶۶	۰,۴۸۷۹	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	
۲	بعد محتوایی	۴,۹۳۳	۰,۲۵۸۲	۴,۸۶۶	۰,۳۵۱۸	۴,۸۶۶	۰,۳۵۱۸	
۳	بعد طراحی	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵	۴,۵۳۳	۰,۶۰۱۰	۴,۶۰۰	۰,۶۳۲۴	

اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره مؤلفه‌های بعد ساختاری به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۵ است. مطابق این جدول مؤلفه‌های رد شد با علامت (*) مشخص شده‌اند.

18 - Kendall's Coefficient of Concordance

19 - SPSS

جدول ۵ - نتایج دور اول دلفی برای مؤلفه‌های بعد ساختاری گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	مؤلفه‌های ساختاری	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۱	اطلاعات کتابشناختی	۴,۲۶۶	۰,۸۸۳۷	۴,۶۰۰	۰,۵۰۷۰	۴,۶۰۰	۰,۶۳۲۴	
۲	خلاصه برای مدیران*	۳,۶۶۶	۱,۳۴۵۱	۴,۱۳۳	۱,۱۸۷۲	۳,۸۶۶	۱,۸۰۷۳	
۳	تعریف مسئله	۴,۶۰۰	۰,۶۳۲۴	۴,۸۰۰	۰,۵۶۰۶	۴,۷۳۳	۰,۵۹۳۶	
۴	روش‌شناسی*	۳,۴۰۰	۱,۴۰۴۰	۳,۱۳۳	۱,۲۴۵۹	۱,۸۶۶	۱,۱۸۷۲	
۵	یافته‌ها	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸	۴,۲۶۶	۰,۸۸۳۷	
۶	توصیه‌های سیاستی	۴,۶۰۰	۰,۵۰۷۰	۴,۸۶۶	۰,۳۵۱۸	۵	۰,۰۰۰۰	
۷	نتیجه‌گیری*	۳,۷۳۳	۱,۵۷۹۶	۴,۰۰۰	۱,۰۰۰۰	۳,۶۶۶	۱,۶۳۲۹	
۸	سپاسگزاری*	۲,۸۰۰	۱,۵۲۱۲	۲,۷۳۳	۱,۳۸۷۰	۲	۱,۲۵۳۵	
۹	منابع*	۳,۶۰۰	۱,۰۵۵۶	۲,۸۶۶	۱,۰۰۰۰	۲,۲۶۶	۱,۰۳۲۸	
۱۰	اطلاعات تماس*	۳,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۰۶۶	۱,۳۳۴۵	۲,۷۳۳	۱,۴۳۷۵	
۱۱	پیوست(ها)*	۳,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۰۶۶	۱,۰۹۹۷	۲,۲۶۶	۱,۴۸۶۴	

اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره مؤلفه‌های بعد محتوایی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۶ است. مطابق اطلاعات این جدول مؤلفه‌های محتوایی رد شده با علامت (*) مشخص شده‌اند.

جدول ۶ - نتایج دور اول دلفی برای مؤلفه‌های محتوایی گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	مؤلفه‌های محتوایی	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۱	عنوان	۵	۰,۰۰۰۰	۴,۹۳۳	۰,۲۵۸۲	۴,۹۳۳	۰,۲۵۸۲	
۲	نام نویسنده(گان)*	۳,۹۳۳	۱,۳۳۴۵	۳,۶۰۰	۱,۴۰۴۰	۳,۵۳۳	۱,۵۰۵۵	
۳	نام سازمان	۴,۴۶۶	۰,۶۳۹۹	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵	۴,۹۳۳	۰,۲۵۸۲	
۴	شماره سند	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۸۰۰	۰,۵۶۰۶	
۵	تاریخ تهیه	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	
۶	موضوع یا مسئله*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۶۶	۱,۰۶۰۱	۳,۷۳۳	۱,۷۵۱۱	

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	مؤلفه‌های محتوایی	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
۷	مهمترین توصیه‌های سیاستی*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۶۶	۱,۰۴۶۵	۳,۹۳۳	۱,۸۳۰۹	
۸	کلیدی‌ترین نکته‌ها و پیام‌ها*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۰۰	۱,۰۵۵۶	۳,۸۰۰	۱,۷۸۰۸	
۹	بیان هدف	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۹۳۳	۰,۲۵۸۲	
۱۰	شرح اهمیت مسئله و مقیاس آن	۴,۸۰۰	۰,۵۶۰۶	۴,۸۰۰	۰,۴۱۴۰	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	
۱۱	بررسی کوتاه دلیل-های ریشه‌ای مسئله	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	۴,۶۰۰	۰,۵۰۷۰	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	
۱۲	اطلاعات بافت و پیشینه در پیوند با مسئله سیاستی	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵	۴,۲۰۰	۰,۸۱۶۱	
۱۳	روش‌های تحقیق بهره‌برداری شده*	۳,۷۳۳	۱,۲۷۹۸	۲,۸۶۶	۱,۳۰۲۰	۲	۱,۱۹۵۲	
۱۴	روش‌ها و شیوه گردآوری داده‌ها*	۳,۴۶۶	۱,۳۵۵۷	۳,۰۶۶	۱,۲۲۲۸	۲,۱۳۳	۱,۳۰۲۰	
۱۵	تحلیل انتقادی گزینه‌های سیاستی (مزایا و معایب)*	۳,۶۶۶	۱,۰۴۶۵	۳,۸۰۰	۱,۱۴۶۴	۳,۵۳۳	۱,۴۰۷۴	
۱۶	بیان نتایج و پیشنهاد گزینه‌های سیاستی	۳,۹۳۳	۰,۸۱۳۷	۴,۱۳۳	۰,۸۳۳۸	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	
۱۷	بیان پیامدهای آتی راه‌حل‌ها و گزینه‌های سیاستی	۴,۳۳۳	۰,۷۲۳۷	۴,۶۶۶	۰,۴۸۷۹	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	
۱۸	پیشنهاد مجموعه اقدامات عملی به بازیگران	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	۴,۶۰۰	۰,۵۰۷۰	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	
۱۹	بیان فوریت مسئله*	۳,۲۰۰	۱,۶۵۶۱	۴,۰۶۶	۱,۰۳۲۸	۳,۶۰۰	۱,۷۲۳۷	

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری	لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
		انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین
۲۰	ارائه گزیده‌ای از موضوعات، بافت و داده‌ها*	۱,۴۸۶۴	۲,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۷۳۳	۱,۶۲۴۲	۳,۰۶۶
۲۱	اشاره به اهمیت راه‌حل‌ها و گزینه‌های سیاستی*	۱,۵۰۵۵	۳,۱۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۷۳۳	۱,۵۴۳۰	۳,۶۶۶
۲۲	سپاسگزاری از تامین‌کننده(گان) مالی*	۱,۵۸۱۶	۲,۶۶۶	۱,۳۵۲۲	۲,۶۰۰	۱,۴۹۶۰	۲,۳۳۳
۲۳	سپاسگزاری از افراد/ نهادهای یاری‌رسان پژوهش*	۱,۴۳۷۵	۲,۹۳۳	۱,۴۰۴۰	۲,۶۰۰	۱,۴۵۷۳	۲,۱۳۳
۲۴	ارائه اطلاعات در مورد کپی رایت*	۱,۶۹۸۷	۲,۸۰۰	۱,۶۴۱۷	۲,۵۳۳	۱,۶۸۱۸	۲,۴۰۰
۲۵	آوردن سیاهه منابع و مآخذ*	۱,۳۰۲۰	۳,۴۶۶	۱,۳۰۲۰	۲,۸۶۶	۱,۴۲۴۲	۲,۲۰۰
۲۶	بیان منابع سودمند	۱,۳۷۳۲	۳,۲۰۰	۱,۴۵۴۰	۲,۴۰۰	۱,۳۵۵۷	۱,۸۶۶
۲۷	آوردن اطلاعات تماس فرد/ سازمان تهیه‌کننده گزیده*	۱,۳۵۵۷	۳,۴۶۶	۱,۳۸۷۰	۲,۷۳۳	۱,۴۷۳۵	۲,۲۰۰
۲۸	ارائه جزئیات بیشتری درباره استدلال‌ها*	۱,۱۸۳۲	۳,۶۰۰	۱,۳۰۲۰	۳,۵۳۳	۱,۳۳۴۵	۱,۹۳۳

اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره مؤلفه‌های بعد طراحی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۷ است. بر پایه داده‌های این جدول، میانگین کلیه مؤلفه‌های طراحی بیشتر از ۴ و انحراف معیار آنها کمتر از مقدار استاندارد یک است و به این ترتیب کلیه مؤلفه‌های طراحی مورد توافق پاسخ‌دهندگان بوده است. همچنین اطلاعات این

جدول نشان می‌دهد هر چه از سمت لایه اجرایی به سمت لایه کلان پیش می‌رویم، اهمیت و وزن شاخص‌های طراحی مهم‌تر می‌شوند.

جدول ۷ - نتایج دور اول دلفی برای مؤلفه‌های طراحی گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری	لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۱	لوگوی سازمان	۴,۲۶۶	۰,۷۹۸۸	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷
۲	کوتاه بودن و برجسته سازی پیام- های کلیدی	۴,۲۰۰	۰,۸۲۳	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷
۳	آوردن فهرست‌های بولتی	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵
۴	آوردن متن‌های حاشیه ^{۲۰}	۴,۲۰۰	۰,۸۲۳	۴,۲۶۶	۰,۷۹۸۸	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲
۵	عدم استفاده از جارگون ^{۲۱}	۴,۳۳۳	۰,۸۱۶۵	۴,۶۶۶	۰,۶۱۷۲	۴,۷۳۳	۰,۴۵۷۷
۶	زبان و سبک نگارش قابل فهم	۴,۸۰۰	۰,۴۱۴۰	۴,۸۶۶	۰,۳۵۱۸	۴,۸۶۶	۰,۳۵۱۸
۷	جذابیت دیداری و ارائه اطلاعات به شکل نمودار، گراف، و عکس	۴,۰۶۶	۰,۳۲۸	۴,۵۳۳	۰,۵۱۶۴	۴,۸۰۰	۰,۴۱۴۰

کلید پاسخ‌دهندگان بر این باور بوده‌اند که طول گزیده سیاستی در سطح اجرا و پشتیبانی، بیشتر و بین ۶ تا ۸ صفحه (۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ واژه)، طول گزیده سیاستی در سطح میانی و بخشی، متوسط و بین ۴ تا ۶ صفحه (۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ واژه) و طول گزیده سیاستی در سطح کلان و فرابخشی کم‌ترین مقدار و بین ۲ تا ۴ صفحه (۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ واژه) است. ضریب هماهنگی توافقی کندال (W)، محاسبه شده در این دور از دلفی، عدد ۰,۵۰۱ است که بیانگر وجود اتفاق نظر متوسط روی گویه‌های پرسشنامه است.

۲۰ - باکس‌های کوچک حاوی پیام که در حاشیه متن قرار می‌گیرند.
 ۲۱ - اصطلاحات تخصصی دانشگاهی یا یک گروه یا یک صنف خاص.

یافته‌های دور دوم دلفی

در این دور از دلفی، ابعاد و مؤلفه‌های گزیده سیاستی (چه موارد تایید شده و چه موارد رد شده) در دور اول دلفی، دوباره در قالب پرسشنامه‌ای به صورت الکترونیکی برای اعضای پنل ارسال شدند. هدف پرسشنامه این دور از دلفی، این است که هر یک از اعضای پنل در جریان نظر گروه و نظر پیشین خود قرار بگیرد و در میزان اهمیت ابعاد و مؤلفه‌ها تجدید نظر نماید. در این پرسشنامه نیز همانند دور اول، از اعضای پنل خواسته شد تا نظر خود را در خصوص میزان تاثیر ابعاد و مؤلفه‌های شناسایی شده در تدوین گزیده سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری روی طیف لیکرت مشخص نمایند: « بسیار موثر: ۵»، « موثر: ۴»، « اثر متوسط: ۳»، « تاثیر کم: ۲» و « غیر موثر: ۱». لازم به ذکر است در دور قبل، ابعاد یا مؤلفه جدیدی از جانب اعضای پنل پیشنهاد نشد، بنابراین در پرسشنامه دور دوم، گویه جدیدی اضافه نشد. از آنجاکه نتایج تحلیل پرسشنامه دور اول دلفی نشان می‌دهد تنها تمایز معنادار گزیده سیاستی در سه لایه سیاستگذاری در تعداد واژگان است، بنابراین در پرسشنامه دور دوم، سهم (درصد) هریک از مؤلفه‌های ساختاری از تعداد کل واژگان آن گزیده سیاستی در لایه‌های مختلف سیاستگذاری نیز از اعضای پنل سوال شد. اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره سه بعد ساختاری، محتوایی و طراحی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به شرح جدول ۸ است. بر پایه این جدول، در هر سه لایه سیاستگذاری بعد محتوایی در رتبه اول و بعد از آن بعد ساختاری و در نهایت بعد طراحی در اولویت سوم قرار دارد. همچنین از لحاظ اهمیت ابعاد ساختاری و محتوایی تمایز چندانی میان سه لایه سیاستگذاری وجود ندارد.

جدول ۸ - نتایج دور دوم دلفی درباره ابعاد یک گزیده سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	ابعاد	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین
۱	بعد ساختاری	۴,۷۶	۰,۴۴	۴,۸۰	۰,۴۱	۴,۸۴
۲	بعد محتوایی	۴,۸۴	۰,۳۷	۴,۸۹	۰,۳۱	۴,۹۶
۳	بعد طراحی	۴,۴۸	۰,۵۱	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۶۱

اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره مؤلفه‌های بعد ساختاری به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۹ است. مؤلفه‌هایی که با علامت (*) مشخص شده‌اند، رد شده‌اند. مؤلفه‌های منابع و اطلاعات تماس که در دور پیشین رد شده بودند در این دور مورد توافق و پذیرش خبرگان قرار گرفتند.

جدول ۹ - نتایج دور دوم دلفی برای مؤلفه‌های بعد ساختاری گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری	لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۱	مؤلفه‌های ساختاری	۳,۸۰	۰,۶۷	۴	۰,۸۴	۴,۲۰	۰,۵۶
۲	اطلاعات کتابشناختی	۳,۷۳۳	۱,۵۷۹۶	۴,۰۰۰	۱,۰۰۰۰	۳,۶۶۶	۱,۶۳۲۹
۳	خلاصه برای مدیران*	۴,۵۳	۰,۵۱	۴,۲۷	۰,۵۸	۴,۲۷	۰,۵۸
۴	تعریف مسئله	۳,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۰۶۶	۱,۰۹۹۷	۲,۲۶۶	۱,۴۸۶۴
۵	روش‌شناسی*	۴,۶۱	۰,۵۰	۴,۶۷	۰,۵۵	۴,۶۸	۰,۵۰
۶	یافته‌ها	۴,۵۷	۰,۵۷	۴,۶۸	۰,۵۰	۴,۶۷	۰,۵۵
۷	توصیه‌های سیاستی	۲,۸۰۰	۱,۵۲۱۲	۲,۷۳۳	۱,۵۲۱۲	۲	۱,۳۸۷۰
۸	نتیجه‌گیری*	۳,۴۰۰	۱,۴۰۴۰	۳,۱۳۳	۱,۲۴۵۹	۱,۸۶۶	۱,۱۸۷۲
۹	سپاسگزاری*	۴,۲۶۶	۰,۸۸۳۷	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸
۱۰	منابع	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸	۴,۲۶۶	۰,۸۸۳۷	۴,۲۰۰	۰,۸۶۱۸
۱۱	اطلاعات تماس	۳,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۰۶۶	۱,۳۳۴۵	۲,۷۳۳	۱,۴۳۷۵
	پیوست‌ها*						

وزن هریک از مؤلفه‌های ساختاری به تفکیک لایه‌های مختلف سیاستگذاری متفاوت است. وزن اطلاعات کتاب‌شناختی در لایه اجرا کمترین و در لایه فرابخشی بیشترین است. وزن تعریف مسئله در لایه اجرا بیشترین است و در لایه میانی و فرابخشی یکسان است. وزن یافته‌ها در لایه میانی و بخشی بیشترین و یکسان است و در لایه اجرا کمترین است. وزن توصیه‌های سیاستی در لایه میانی و فرابخشی یکسان و بیشترین است و در لایه اجرا کمترین است. وزن اطلاعات تماس در هر سه لایه سیاستگذاری تمایز معناداری ندارد. وزن اطلاعات تماس، نیز تقریباً در هر سه لایه سیاستگذاری یکسان است. اطلاعات مربوط به میانگین و انحراف معیار پاسخ‌ها درباره مؤلفه‌های بعد محتوایی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۱۰ است.

جدول ۱۰ - نتایج دور دوم دلفی برای مؤلفه‌های محتوایی گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری	لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۱	مؤلفه‌های محتوایی	۴,۴۰	۰,۵۰	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۵۷	۰,۵۷
	عنوان						

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۲	نام نویسنده(گان)*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۰۰	۱,۰۵۵۶	۳,۸۰۰	۱,۷۸۰۸	
۳	نام سازمان	۴,۳۶	۰,۵۷	۴,۴۰	۰,۵۰	۴,۵۷	۰,۵۷	
۴	شماره سند	۴,۳۰	۰,۷۹	۳,۹۳	۰,۵۹	۴	۰,۸۴	
۵	تاریخ تهیه	۴,۲۰	۰,۵۶	۴,۲۶	۰,۵۹	۴,۳۰	۰,۷۹	
۶	موضوع یا مسئله*	۳,۲۰۰	۱,۶۵۶۱	۴,۰۶۶	۱,۰۳۲۸	۳,۶۰۰	۱,۷۲۳۷	
۷	مهمترین توصیه‌های سیاستی*	۲,۶۶۶	۱,۵۸۸۶	۲,۶۰۰	۱,۳۵۲۲	۲,۳۳۳	۱,۴۹۶۰	
۸	کلیدی‌ترین نکته‌ها و پیام‌ها*	۲,۸۰۰	۱,۶۹۸۷	۲,۵۳۳	۱,۶۴۱۷	۲,۴۰۰	۱,۶۸۱۸	
۹	بیان هدف	۴,۶۷	۰,۵۵	۴,۵۳	۰,۵۱	۴,۴۰	۰,۶۳	
۱۰	شرح اهمیت مسئله و مقیاس آن	۴,۵۶	۰,۶۵	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۴۸	۰,۵۱	
۱۱	بررسی کوتاه دلیل‌های ریشه‌ای مسئله	۴,۵۷	۰,۵۷	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۴۰	۰,۶۳	
۱۲	اطلاعات یافت و پیشینه در پیوند با مسئله سیاستی	۴,۶۱	۰,۵۰	۴,۵۷	۰,۵۷	۴,۵۲	۰,۵۱	
۱۳	روش‌های تحقیق بهره‌برداری شده*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۶۶	۱,۰۶۰۱	۳,۷۳۳	۱,۷۵۱۱	
۱۴	روش‌ها و شیوه گردآوری داده‌ها*	۴,۲۶۶	۱,۳۸۷۰	۴,۶۰۰	۱,۰۵۵۶	۳,۸۰۰	۱,۷۸۰۸	
۱۵	تحلیل انتقادی گزینه-های سیاستی(مزایا و معایب)*	۳,۹۳۳	۱,۳۳۴۵	۳,۶۰۰	۱,۴۰۴۰	۳,۵۳۳	۱,۵۰۵۵	
۱۶	بیان نتایج و پیشنهاد گزینه‌های سیاستی	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۵۷	۰,۵۷	۴,۵۶	۰,۶۵	
۱۷	بیان پیامدهای آتی راه-حل‌ها و گزینه‌های سیاستی	۴,۵۷	۰,۵۷	۴,۶۷	۰,۵۵	۴,۶۸	۰,۵۰	

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری		لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
۱۸	۴,۵۶	۰,۶۵	۴,۷۶	۰,۴۴	۴,۸۰	۰,۴۱	پیشنهاد مجموعه اقدامات عملی به بازیگران	
۱۹	۳,۶۰۰	۱,۱۸۳۲	۳,۵۳۳	۱,۳۰۲۰	۱,۹۳۳	۱,۳۳۴۵	بیان فوریت مسئله*	
۲۰	۲,۹۳۳	۱,۴۳۷۵	۲,۶۰۰	۱,۴۰۴۰	۲,۱۳۳	۱,۴۵۷۳	ارائه گزینه‌های از موضوعات، بافت و داده‌ها*	
۲۱	۳,۴۶۶	۱,۳۵۵۷	۲,۷۳۳	۱,۳۸۱۰	۲,۲۰۰	۱,۴۷۳۵	اشاره به اهمیت راه‌حل-ها و گزینه‌های سیاستی*	
۲۲	۳,۶۰۰	۱,۱۸۳۲	۳,۵۳۳	۱,۳۰۲۰	۱,۹۳۳	۱,۳۳۴۵	سپاسگزاری از تامین-کننده(گان) مالی*	
۲۳	۳,۲۰۰	۱,۶۵۶۱	۴,۰۶۶	۱,۰۳۲۸	۳,۶۰۰	۱,۷۲۳۷	سپاسگزاری از افراد/ نهادهای یاری‌رسان پژوهش*	
۲۴	۲,۶۶۶	۱,۵۸۸۶	۲,۶۰۰	۱,۳۵۲۲	۲,۳۳۳	۱,۴۹۶۰	ارائه اطلاعات در مورد کپی رایت*	
۲۵	۲,۷۳۳	۱,۴۸۶۴	۳,۷۳۳	۱,۰۳۲۸	۳,۰۶۶	۱,۶۲۴۲	آوردن سیاهه منابع و مآخذ*	
۲۶	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	۴,۵۶	۰,۶۵	۴,۵۲	۰,۵۱	بیان منابع سودمند	
۲۷	۴,۵۲	۰,۵۱	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	۴,۴۰۰	۰,۷۳۶۷	آوردن اطلاعات تماس فرد/ سازمان تهیه کننده گزینه	
۲۸	۳,۴۶۶	۱,۳۵۵۷	۲,۷۳۳	۱,۳۸۱۰	۲,۲۰۰	۱,۴۷۳۵	ارائه جزئیات بیشتری درباره استدلال‌ها*	

در جدول ۱۰، مؤلفه‌هایی که رد شده‌اند با علامت(*) نشان داده شده‌اند. مؤلفه‌هایی نظیر بیان منابع سودمند و آوردن اطلاعات تماس فرد/سازمان تهیه‌کننده که در دور پیشین رد شده بودند در این دور مورد پذیرش و توافق اعضای پنل قرار گرفتند. اطلاعات مربوط به میانگین و

انحراف معیار پاسخها درباره مؤلفه‌های بعد طراحی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری به صورت جدول ۱۱ است.

جدول ۱۱ - نتایج دور دوم دلفی برای مؤلفه‌های بعد طراحی گزیده‌سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

ردیف	لایه‌های سیاستگذاری	لایه اجرا و پشتیبانی		لایه میانی یا بخشی		لایه کلان یا فرابخشی	
		انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین
۱	لوگوی سازمان	۰,۳۲	۴,۵۳	۰,۵۱	۴,۸۰	۰,۴۱	۴,۸۰
۲	کوتاه بودن و برجسته سازی پیام‌های کلیدی	۰,۸۱	۴,۶۶	۰,۶۱	۴,۷۳	۰,۴۵	۴,۷۳
۳	آوردن فهرست‌های بولتی	۰,۸۲	۴,۷۳	۰,۴۵	۴,۷۳	۰,۴۵	۴,۷۳
۴	آوردن متن‌های حاشیه	۰,۸۶	۴,۳۳	۰,۸۱	۴,۳۳	۰,۸۱	۴,۳۳
۵	عدم استفاده از جارگون	۰,۴۱	۴,۸۰	۰,۳۵	۴,۸۶	۰,۳۵	۴,۸۶
۶	زبان و سبک نگارش قابل فهم	۰,۸۱	۴,۶۶	۰,۶۱	۴,۶۶	۰,۴۵	۴,۷۳
۷	جذابیت دیداری و ارائه اطلاعات به شکل نمودار، گراف، و عکس	۰,۳۲	۴,۵۳	۰,۵۱	۴,۸۰	۰,۴۱	۴,۸۰

بر پایه اطلاعات جدول ۱۱، میانگین کلیه مؤلفه‌های طراحی بیشتر از چهار و انحراف معیار آنها کمتر از مقدار استاندارد یک است و به این ترتیب کلیه مؤلفه‌های طراحی مورد توافق پاسخ‌دهندگان است. بر پایه داده‌های این جدول، هر چه از سمت لایه اجرایی به سمت لایه کلان پیش می‌رویم، اهمیت و وزن شاخص‌های طراحی بیشتر می‌شوند. افزون بر این کلیه پاسخ‌دهندگان بر این باور بوده‌اند که اندازه گزیده سیاستی در سطح اجرا و پشتیبانی، بیشتر و بین ۶ تا ۸ صفحه (۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ واژه)، اندازه گزیده سیاستی در سطح میانی و بخشی، متوسط و بین ۴ تا ۶ صفحه (۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ واژه) و در سطح کلان و فرابخشی کم‌ترین مقدار و بین ۲ تا ۴ صفحه (۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ واژه) است. جدول ۱۲، سهم (به درصد) هر یک از مؤلفه‌های بعد ساختاری را به تفکیک لایه‌های سیاستگذاری از دیدگاه اعضای پنل نشان می‌دهد.

جدول ۱۲ - سهم (درصد) مؤلفه‌های بعد ساختاری از تعداد واژگان گزیده سیاستی به تفکیک سه لایه سیاستگذاری

اطلاعات کتابشناختی	تعریف مسئله	یافته‌ها	توصیه‌های سیاستی
۱,۵٪	۲۵,۵٪	۳۶٪	۳۷٪
۲,۵٪	۱۰,۵٪	۴۳٪	۴۴٪
۴,۵٪	۸,۵٪	۴۳٪	۴۴٪

ضریب هماهنگی توافقی کندال (w)، محاسبه شده در این دور از دلفی، عدد ۰,۷۱ است که بیانگر وجود اتفاق نظر قوی روی گویه‌های پرسشنامه است. برپایه نتایج به دست آمده در این پژوهش، قالب طراحی یک گزیده سیاستی در پیوست مقاله ارائه شده است.

نتیجه‌گیری

پژوهش‌های بسیاری در دست هستند که تأثیر شواهد بر سیاستگذاری کارآمد را برجسته می‌سازند. از شواهد و داده‌های گذشته می‌توان درس گرفت و تصمیم‌های سنجیده‌تری گرفت. با این حال، اگر شواهد به شکل درستی سازماندهی نشوند، سیاستگذار نمی‌تواند از آنها در تصمیم‌های خود بهره‌گیرد. این پژوهش به دنبال شناسایی کلیدی‌ترین معیارها و مؤلفه‌هایی بود که در نگارش یک گزیده سیاستی تأثیرگذارند. با آنکه روزانه داده‌ها و شواهد بسیاری پدید می‌آیند که در سیاستگذاری STI می‌توانند سودمند باشند، ولی نزاع میان سیاستگذاران و پژوهشگران/حرفه‌مندان بر سر نفهمیدن زبان یک‌دیگر همچنان پابرجاست. گمان می‌رود که یک گزیده سیاستی که به شکل کارآمدی سازماندهی و تدوین شده باشد می‌تواند پیوندی میان این دو گروه باشد که زبان یک‌دیگر را بهتر و سریع‌تر بفهمند. بر پایه یافته‌های این پژوهش، نخستین مؤلفه گزیده سیاستی آن است که مسئله پیش‌رو را به روشنی برای سیاستگذاران برجسته سازد. پیداست که تا زمانی که سیاستگذار درباره جدی بودن یک مسئله اطمینان پیدا نکند تصمیمی در آن راستا نخواهد گرفت. افزون بر این، فوری بودن تصمیم‌گیری از سوی سیاستگذاران نیز وابسته به برجسته‌سازی فوریت مسئله در بخش «مقدمه و مسئله» است. این موضوع در آثار و پژوهش‌های بسیاری همانند «ولف» (۲۰۱۳)، «یونگ و کوئین» (۲۰۱۷)، «کومپالوم» (۲۰۱۶)، «خوزه‌واسکی» (۲۰۱۳)، و «سازمان غذا و کشاورزی ایالات متحده» (۲۰۱۳)، «تسای» (۲۰۰۶) برجسته شده است. افزون بر این، برجسته‌سازی ضعف رویکردهای موجود و بیان گزینه‌های سیاستی، در راستای متقاعد کردن سیاستگذاران درباره ضرورت نیاز به تغییر و سمت و سوی تغییر، مؤلفه مهم دیگری است که در یک گزیده سیاستی باید مورد توجه قرار بگیرد. به این موضوع در پژوهش‌های «ولف» (۲۰۱۳)، «یونگ و کوئین» (۲۰۱۷)، «کومپالوم» (۲۰۱۶)، «خوزه‌واسکی» (۲۰۱۳) و «تسای» (۲۰۰۶) توجه شده است. ارائه گزارشی دقیق و منطقی درباره چگونگی تغییر رویکرد سیاست‌کنونی در قالب توصیه‌های سیاستی و اقدامات عملی از دیگر مؤلفه‌های مهم یک گزیده سیاستی است. به اهمیت این موضوع در پژوهش‌های «ولف» (۲۰۱۳)، «یونگ و کوئین» (۲۰۱۷)، «کومپالوم» (۲۰۱۶)، «خوزه‌واسکی» (۲۰۱۳)، و «سازمان غذا و کشاورزی ایالات متحده» (۲۰۱۳)، و «تسای» (۲۰۰۶) اشاره شده است. آوردن سیاهه منابع سودمند نیز از دیگر مواردی است که در یک گزیده سیاستی نباید فراموش شود. «ولف» (۲۰۱۳)، «یونگ و کوئین» (۲۰۱۷)، «کومپالوم» (۲۰۱۶)، «خوزه‌واسکی» (۲۰۱۳)، و «سازمان غذا و کشاورزی ایالات متحده» (۲۰۱۳) بر آوردن این بخش پافشاری می‌کنند. افزون بر این، توجه به

مؤلفه‌های طراحی نظیر لوگوی سازمان، کوتاه بودن و برجسته‌سازی پیام‌های کلیدی، بهره‌برداری از سیاهه‌های بولتی، آوردن نوشته‌های حاشیه، دوری از آوردن جارگون، زبان و سبک نگارش قابل فهم و جذابیت دیداری، در نگارش یک گزیده سیاستی اهمیت بسیار دارند. از دیگر یافته‌های کلیدی این پژوهش آن بود که تفاوتی میان مولفه‌های ساختاری، محتوایی و طراحی گزیده سیاستی برای گروه‌های گوناگون هدف در لایه‌های متفاوت سیاستگذاری نبود و این گزیده‌ها تنها در اندازه با هم متفاوت بودند. پیداست که جنس تصمیم‌هایی که در لایه‌های گوناگون گرفته می‌شود متفاوت است. برای نمونه، سیاستگذار در لایه اجرا درباره یک مؤسسه تصمیم می‌گیرد ولی یک سیاستگذار در لایه کلان به دنبال طراحی سیاست‌هایی کلیدی برای کشور است. از این رو، انتظار می‌رفت که تفاوت‌هایی میان اجزای گزیده سیاستی در لایه‌های گوناگون باشد. اگرچه، برپایه نتایج این پژوهش، هر چه از سمت لایه اجرایی به سمت لایه کلان پیش می‌رویم، اهمیت و وزن مؤلفه‌های بُعد طراحی بیشتر می‌شود. به هر شکل، گمان می‌رود نبود تفاوت میان گزیده‌ها در این سه لایه موضوعی است که نیاز به کنکاش در پژوهش‌های آینده دارد. یکی از محدودیت‌های کلیدی پژوهش کنونی آن است که راهنمای پیشنهادی برای تهیه گزیده سیاستی در این پژوهش با بررسی آثار در پیوند با این موضوع و بر پایه دیدگاه متخصصان حوزه سیاستگذاری STI و حرفه‌مندانی که برای سیاستگذاران گزارش تهیه می‌کنند به دست آمد. در پژوهش‌های آتی می‌توان به سوی سیاستگذاران رفت و به شکل مستقیم از آنها پرسید که گزارش‌هایی که می‌توانند در تصمیم‌گیری کمکشان کنند باید دربردارنده چه اجزا و مؤلفه‌هایی باشند. نباید فراموش کرد که برای اطمینان از کارآمد بودن راهنمای پیشنهادی باید آن را در عمل به کار بست. از این رو، پیشنهاد می‌شود که این راهنما در عمل پیاده‌سازی و کاستی‌های آن روشن شود. افزون بر این، به سازمان‌های درگیر در تهیه گزارش‌های سیاستی پیشنهاد می‌شود که گزیده‌های سیاستی خود را بر پایه راهنمایی پیشنهادی این پژوهش تدوین کنند و سامانه‌ای را برای دسترسی سیاست‌گذاران به این گزیده‌ها با سه سطح دسترسی سیاست-گذاران در لایه اجرا، سیاست‌گذاران در لایه بخشی، و سیاست‌گذاران در لایه کلان طراحی نمایند (برای مشاهده راهنمای تدوین شواهد به پیوست مراجعه کنید).

منابع

- 1- Apollonio, D. E., & Bero, L. A. 2017. Interpretation and use of evidence in state policymaking: a qualitative analysis. *BMJ open*. Vol.7. No.2. PP.1-10.
- 2- Banks, Gary. 2009. "Challenges of evidence-based policy-making". Australian Public Service Commission. Available at: <https://www.apsc.gov.au/challenges-evidence-based-policy-making> [10 November 2020]
- 3- Bohman, James. 1998. "Survey article: The coming of age of deliberative democracy". *Journal of political philosophy*. Vol.6.No.4.PP.400-425.
- 4- Bardach, Eugene. 1984. "The dissemination of policy research to policymakers". *Knowledge*. Vol. 6.No.2.PP. 125-144.

- 5- Bessette, Joseph M. 1980. Deliberative democracy: The majority principle in republican government. Robert A. Goldwin & William A. Shamba. *How Democratic Is the Constitution*. PP. 102-116
- 6- Clarence, Emma. .2002. "Technocracy reinvented: the new evidence based policy movement". *Public Policy and Administration*. Vol. 17.No.3.PP. 1-11.
- 7- Davies, Philip. 2004. Is evidence-based government possible. Jerry Lee Lecture. Available at:
- 8- <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.545.364&rep=rep1&type=pdf> [10 November 2020]
- 9- Eisele, F. 2006. Preparing a Policy Brief Issue. Available at: https://www.courses.psu.edu/hpa/hpa301_fre1/IBInstructions_fa02.PDF [10 November 2020]
- 10- Elster, Jon. 1998. "Deliberation and constitution making". *Deliberative democracy*. Vol. 97.P. 111.
- 11- Englehart, Judith K. 2001. "The marriage between theory and practice". *Public Administration Review*. Vol. 61, No.3.PP. 371-374.
- 12- Food and agriculture organization of United Nations (FAO). 2013. Writing effective reports. Available at: <http://www.fao.org/3/i2195e/i2195e03.pdf> [10 November 2020]
- 13- Gordon-Strachan, G., Bailey, W., Lalta, S., Ward, E., Henry-Lee, A., & LeFranc, E. 2006. Linking researchers and policy-makers: some challenges and approaches. *Cadernos de Saúde Pública*. Vol.22. PP. S69-S76.
- 14- Hung, Hsin-Ling, Altschuld, James W., Lee, Yi-Fang . 2008. "Methodological and conceptual issues confronting a cross-country Delphi study of educational program evaluation". *Evaluation and program planning*. Vol. 31. No.2.PP. 191-198.
- 15- Howard, Keith, and Sharp, John A. 1985. "Social indicators and policy selection: An experiment in constructing a social objective function". *European Journal of Operational Research*. Vol. 19, No. 2.PP. 176-185.
- 16- International Centre for Policy Advocacy. 2017. An essential guide to writing policy briefs. Available at:
- 17- https://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/files/downloads/icpa_policy_briefs_essential_guide.pdf [10 November 2020]
- 18- Jewell, Christopher J. and Bero, Lisa A. 2008. "Developing good taste in evidence: facilitators of and hindrances to evidence-informed health policymaking in state government". *The Milbank Quarterly*. Vol. 86.No.2.PP. 177-208.
- 19- Jones, N., Walsh, C., & Young, J. 2007. Policy Briefs for Communicating Science, Technological and Innovation Findings: What Constitutes Best Practice. Unpublished mimeo. London: ODI.
- 20- Knott, Jack, and Wildavsky, Aaron .1980. " If Dissemination is the Solution, What is the Problem?". *Knowledge*. Vol.1. No.4. PP.537-578.
- 21- Kumpalume, Peter .2016. Guidelines for Evidence Use in Decision-Making in the Health Sector in Malawi. Malawi: Ministry of health. Available at: https://www.afidep.org/download/policy_guidelines/Malawi-EIPM-Guidelines-15th-August-2016.pdf [10 November 2020]
- 22- Kuzevski , Marc.2013. Writing guidelines: Policy Brief. Global Debate and Public Policy Challenge (undated) and Community-Based Monitoring System (CBMS) Network Coordinating Team. Available at:
- 23- <https://idebate.org/search/node/Writing%20guidelines%3A%20Policy%20Brief> [10 November 2020]
- 24- Lindblom, Charles E. 1959. "The science of" muddling through". *public administration review*. PP.79-88.
- 25- Legendre, Pierre .2005. "Species associations: The Kendall coefficient of concordance revisited". *Journal of agricultural, biological, and environmental statistics*. Vol.10.No. 2.P 226.
- 26- Mandell, Marvin B. and Sauter, Vicki L. 1984. "Approaches to the study of information utilization in public agencies: Problems and pitfalls". *Knowledge*. Vol. 6. No. 2.PP. 145-164.
- 27- Hasson, Felicity., Keeney, Sinead, and McKenna, Hugh. 2000. "Research guidelines for the Delphi survey technique". *Journal of advanced nursing*. Vol. 32. No.4. PP. 1008-1015.
- 28- Newman, K., Capillo, A., Famurewa, A., Nath, C., & Siyanbola, W. 2013. What is the evidence on evidence-informed policy making? Lessons from the International Conference on Evidence-Informed Policy Making. International Network for the Availability of Scientific Publications (INASP). Oxford, UK. PP.18.
- 29- Nabavi, Majid, and Hamid R. Jamali. 2018. Determining information needs of science and technology policy makers in Iran. *Information Development*. Vol.34. No. 4. PP. 382-396.

- 30- Orem, Juliet Nabyonga, David Kaawa Mafigiri, Bruno Marchal, Freddie Ssengooba, Jean Macq, and Bart Criel. 2012. Research, evidence and policymaking: the perspectives of policy actors on improving uptake of evidence in health policy development and implementation in Uganda. *BMC Public Health*. Vol.12. No.1. PP. 109.
- 31- Pittore, Kat., Meeker, Jessica., and Barker, Tom. 2017. Practical considerations for communicating evidence to policy makers: identifying best practices for conveying research findings. Available at: <http://www.nipn-nutrition-platforms.org/IMG/pdf/communicating-evidence-to-policy-makers.pdf> [10 November 2020]
- 32- Powell, Catherine .2003. "The Delphi technique: myths and realities". *Journal of advanced nursing*. Vol. 41.No. 4.PP. 376-382.
- 33- Scott, Christopher. 2005. Measuring up to the measurement problem. In *The role of statistics in evidence-based policy making*. CBMS Network Meeting. Available at: <https://www.semanticscholar.org/paper/Measuring-Up-to-the-Measurement-Problem-The-role-of-Scott/5423f2149fdf4a53de1d43a525eedbf74a1d9e6e> [10 November 2020]
- 34- Tsai . 2006. Guidelines for Writing a Policy Brief. Available at: <http://jhunix.hcf.jhu.edu/~ktsai/policybrief.html> [10 November 2020]
- 35- Wolfe, Rebecca .2013. Policy briefs: A guide to writing policy briefs for research uptake. *Resilient&responsive health systems*. Available at: <https://www.scribd.com/document/200121389/A-guide-to-writing-policy-briefs-for-research-uptake> [10 November 2020]
- 36- Young, Eóin, and Quinn, Lisa. 2004. Guidelines for writing a policy brief. Available at: <http://www.policy.hu/ipf/fel-pubs/samples/PolicyBrief-described.pdf> [10 November 2020]
- 37- Young, Eóin, and Quinn, Lisa. 2017. *An Essential Guide to Writing Policy Briefs*. International Centre for Policy Advocacy ICPA gGmbH. Available at: https://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/files/downloads/icpa_policy_briefs_essential_guide.pdf [10 November 2020]

پیوست: راهنمای تدوین شواهد برای کاربری در سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری

به نام خدا

تاریخ
شماره سند

افزودن تاریخ
افزودن شماره

عنوان را اینجا بنویسید

نام مؤسسه نگارنده گزیده

□ پیام‌های کلیدی به شکل بولتی اینجا نوشته شود.

مقدمه و مسئله

مقدمه و مسئله، اولین بخش و سنگ‌بنای گزیده سیاستی است. هدف از آن آگاه کردن گروه هدف دربارهٔ یک مسئله و اهمیت آن است که سیاست‌گذاران باید برایش برنامه‌ای داشته باشند.

بخش مقدمه و مسئله باید دربردارندهٔ محتوای زیر باشد

- توضیح اهمیت مسئله و مقیاس آن (مسئله چیست؟ مسئله تا چه اندازه بزرگ است؟)؛
- بررسی کوتاه دلایل ریشه‌ای مسئله (همراه با ارائه شواهد و نمونه‌ها)؛
- اطلاعات یافت و پیشینه در پیوند با مسئله سیاستی (چه اتفاقی می‌افتد؟ اثرات وضعیت جاری)، کجا و چه کسی/کسانی تحت تاثیر مسئله قرار می‌گیرند؟ کجا و چه کسی/کسانی بر مسئله تاثیر می‌گذارند؟؛
- گفتن هدف گزارش.

در نگارش مقدمه و مسئله باید نکته‌های زیر را به یاد داشت:

- توجه گروه هدف را برانگیزاند؛
 - موضوع را به خوبی توضیح دهد؛
 - اهمیت و ضرورت موضوع را بگوید؛
 - به گروه هدف بگوید که چرا باید کاری در این باره انجام شود؛ و
- اندازهٔ این بخش از گزیدهٔ سیاستی برای سیاست‌گذاران در لایهٔ کلان/فرابخشی پیرامون هشت درصد از همهٔ گزیده (۸۰ تا ۱۶۰ واژه)، برای سیاست‌گذاران در لایهٔ میانی یا بخشی پیرامون ۱۰ درصد از همهٔ گزیده (۲۰۰ تا ۳۰۰ واژه)، و برای سیاست‌گذاران در لایهٔ اجرا یا پشتیبانی پیرامون ۲۵ درصد از همهٔ گزیده (۷۵۰ تا ۱۰۰۰ واژه) باشد.

یافته‌ها

هدف این بخش برجسته کردن کاستی‌های رویکرد کنونی یا گزینه‌های سیاستی در حال اجراست. از این رو، ضرورت نیاز به تغییر و سمت و سوی تغییر را نشان می‌دهد. یافته‌ها باید سازگار با زمینه موضوعی گروه هدف و بافت سیاستی بیان و برپایه شواهد، یک نتیجه‌گیری واقع‌گرایانه ارائه شود.

بخش یافته‌ها دربردارنده نوشته‌های زیر است:

- شواهد (توضیح دهید که چرا گزینه‌های کنونی مناسب نیستند و باید به دنبال دیگر گزینه‌های سیاستی جایگزین بود)؛ و
- پیشنهاد گزینه‌های سیاستی (یک نمای فراگیر از گزینه‌های سیاستی احتمالی برای رویارویی با مسئله ارائه و برای توجیه توانمندی آنها در حل مسئله، بحث و استدلال کنید).

در نگارش یافته‌ها باید نکته‌های زیر را به یاد داشت:

- به سیاست‌های کنونی به شکلی ویژه پرداخته و از کلی‌گویی پرهیز شود؛
- از نمودارها و داده‌نماهای گویا و فهم‌پذیر بهره‌برداری شود؛ و
- اندازه این بخش از گزینه سیاستی برای سیاست‌گذاران در لایه کلان/فرابخشی پیرامون ۴۳ درصد از همه گزیده (۴۳۰ تا ۸۶۰ واژه)، برای سیاست‌گذاران در لایه میانی یا بخشی پیرامون ۴۳ درصد از همه گزیده (۸۶۰ تا ۱۲۹۰ واژه)، و برای سیاست‌گذاران در لایه اجرا یا پشتیبانی پیرامون ۳۶ درصد از همه گزیده (۱۰۸۰ تا ۱۴۴۰ واژه) باشد؛

توصیه‌های سیاستی

این بخش برپایه نوشته‌های بخش یافته‌ها و توصیه‌های سیاستی ارائه می‌شود. هدف این بخش گفتن گزارشی دقیق و قانع‌کننده درباره چگونگی تغییر رویکرد سیاست کنونی است.

این بخش باید دربردارنده محتوای زیر باشد:

- توضیح پیامدهای آتی راهکارها و گزینه‌های سیاستی با پشتوانه شواهد (پیامدها اغلب نتایج غیر مستقیم هستند)؛
 - پیشنهاد مجموعه کارهای عملی که کنشگران گوناگون برای دستیابی به گزینه‌های سیاستی برگزیده باید در آینده انجام دهند.
- در نگارش این بخش نکات مهم عبارتند از: روشنی و درک آسان (۱). آغاز توصیه‌ها با فعل، ۲. بهره‌برداری از واژگان دقیق و روشن، ۳. بهره نبردن از جارگون)؛

منابع

- هدف از این بخش راهنمایی گروه هدف به منابع سودمندی است که در نگارش گزارش و تحلیل‌ها از آنها بهره‌برداری شده است. در نگارش این بخش باید نکته‌های زیر را به یاد داشت:
- آوردن سیاهه همه منابع لازم نیست و تنها به نگارش کلیدی‌ترین‌ها بسنده شود. اشاره به یک تا چهار منبع در این بخش کارآمد است؛
 - اگر منابع اطلاعاتی دارای نشانی اینترنتی برای دسترسی هستند، نشانی آنها گفته شود؛
 - منابع به شکل درست بیابند و بر پایه یک شیوه‌نامه استنادی (برای نمونه، شیوه‌نامه ایران) تنظیم شوند.